

En moderniserad modersmålsundervisning

Flerspråkighet hos elever är positivt ur den enskildes perspektiv. Det är absolut inte ett problem att elever i den svenska skolan behärskar och lär sig andra språk än svenska. Exakt vem som har ansvaret att lära ut språket till elever vars föräldrar kommer från ett annat land är en annan fråga.

Sverigedemokraterna i Borås drar slutsatsen att modersmålsundervisning i sig inte är dåligt, undervisning brukar inte vara det, men frågan gäller hur man ska investera sina resurser. Med resurser avses här i vidare mening kommunens finansiella medel och elevernas tid och ork.

Vi är av uppfattningen att elever med utländsk bakgrund inte ska behöva ta en omväg till ett annat språk för att lära sig god svenska, när goda kunskaper saknas på förhand i det främmande språket, utan hellre fokusera direkt på att lära sig god svenska. Vill sedan barnens familjer utanför skoltid styra upp undervisning i hemlandets språk så har vi inga synpunkter på det. De är så det skulle gå till bland utvandrade svenskar, vilka som regel inte får stöd från det mottagande landet för undervisning i svenska.

Samtidigt ska man självklart följa svensk lagstiftning, som stipulerar följande:

7 § En elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om

- 1. språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet, och*
- 2. eleven har grundläggande kunskaper i språket.*

En elev som tillhör någon av de nationella minoriteterna ska erbjudas modersmålsundervisning i elevens nationella minoritetsspråk.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om modersmålsundervisning. Sådana föreskrifter får innebära att modersmålsundervisning ska erbjudas i ett språk bara om ett visst antal elever önskar sådan undervisning i det språket.

För icke nationella minoritetsspråk gäller då enligt Skolverket följande:

Elever i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan ska erbjudas undervisning i modersmål som inte är ett nationellt minoritetsspråk om:

- *en eller båda vårdnadshavarna har ett annat språk än svenska som modersmål*
- *språket utgör elevens dagliga umgängesspråk i hemmet*
- *eleven har grundläggande kunskaper i språket.*

Huvudmannen är bara skyldig att anordna modersmålsundervisning i ett språk om:

- *det finns minst fem elever som har rätt till undervisningen i det språket*
- *dessa elever vill få undervisning i språket*
- *det finns en lämplig lärare.*

Vidare är huvudmannen inte skyldig att erbjuda modersmålsundervisning i mer än högst sju läsår sammanlagt.

Det finns ur juridisk synpunkt ingen anledning för Borås Stad att på slentrianmässig basis bevilja modersmålsundervisning, utan varje ansökan – och varje lärare – ska prövas utifrån ovanstående krav. Det bör alltså kontrolleras medelst språktest ifall eleven besitter grundläggande kunskaper i språket och kan kommunicera på språket i fråga i en vardaglig kontext.

Detta är redan gjort i SD/M-styrda Hörby. Förfarandet har prövats och godkänts av Förvaltningsrätten och har resulterat i att omfattningen av modersmålsundervisningen har minskat och att kommunen på så vis har sparat resurser. Resurser som i sin tur kan stärka välfärdsverksamheter och komma fler till gagn.

Modersmålsundervisning kan även avstyrkas om det inte finns underlag om 5 elever som vill studera språket på samma skola (alltså ej genom distansundervisning) som ligger rimligt nära varandra i ålder och kunskaper. En ansökan om modersmålsundervisning måste också inkomma 3 månader före terminsstart så att rektor har möjlighet att rekrytera en lämplig lärare.

Lärares lämplighet ska kunna bedömas exempelvis genom uppvisad lärarlegitimation eller uppvisad skicklighet i lärarrollen. Att en person vem-som-helst med kunskaper i språket ska anses uppfylla kravet "lämplig lärare" är inte rimligt.

Man bör också kunna följa upp verksamheten och dokumentera elevernas framsteg i det undervisade språket. Modersmålsundervisningen får inte bli en "sluten klubb" som existerar för sin egen skull, utan måste kunna utvärderas av en extern, oberoende part. Även elevernas motivation bör prövas genom samtal med en extern part utifrån att detta faktiskt är ett krav från Skolverkets sida.

Nationella minoritetsspråk har en särskild status och ska inte omfattas av ovanstående begränsningar.

Mot denna bakgrund anser Sverigedemokraterna i Borås att ett styrdokument för modersmålsundervisning bör tas fram i Borås Stad i enlighet med motionens intentioner, och yrkar därför Kommunfullmäktige besluta,

Att Ett styrdokument ska tas fram som reglerar rätten till modersmålsundervisning, i enlighet med motionens intentioner.

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Anders Alftberg (SD)
Ledamot, Kommunfullmäktige